

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՔԱՂԱՔԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

Մարգարյան Ե.Հ. – Խորհրդային Հայաստանում հելլենիստական հետազոտությունների պատմությունից.....	12
Նահապետյան Ռ.Ա. – Ազաթանգեղոսի երկը՝ վաղմիջնադարյան հայոց կենսաապահովման մշակույթի ուսումնասիրության սկզբնաղբյուր.....	25
Սահակյան Ա.Ս. – Գրիգոր Լուսավորչի ազաթանգեղոսությունից մինչև «Ազաթանգեղայ Պատմութիւն Հայոց».....	41
Ավագյան Ք.Ռ. – Սիրիայի հայ համայնքի ճգնաժամը՝ սփյուռքահայության առաջնահերթությունների վերարժևորման հիմք (համաշխարհային գործընթացների համատեքստում).....	59
Սարոյան Կ.Ա. – Քաղաքական սոցիալականացումը քաղաքացիական մշակույթի համակարգում.....	71
Արշակյան Ա.Ս. – Արդի գերմանահայ համայնքի կազմավորման նախապատերազմյան շրջանը.....	83
Աղասարյան Վ.Կ. – Քրդական ազգայնականության ձևավորման հիմնական փուլերը Թուրքիայում և Սիրիայում Երկրորդ համաշխարհային պատերազմից հետո.....	98
Հովհաննիսյան Գ.Ս. – Ելիզավետպոլի նահանգի հայ բնակչության ժողովրդագրական պատկերն Առաջին աշխարհամարտի նախաշեմին.....	106
Ստեփանյան Ա.Վ. – Անիի Բագրատունյաց թագավորության անկումը. Գագիկ Բ-ի հաստատվելը Կապադոկիայում.....	116

ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

Հարությունյան Վ.Լ., Հարությունյան Տ.Վ. – ՀՀ հարկային օրենսդրության ընդհանուր բնութագիրը.....	129
Միքայելյան Մ.Վ., Միքայելյան Գ.Մ. – Տնտեսական մրցակցության կարգավորման որոշ հարցեր.....	148
Հախվերդյան Դ.Ն. – Տեխնոլոգիական հեղափոխությունը և համաշխարհային տնտեսությունը.....	157
Դավթյան Ա.Ռ. – Անշարժ գույքի հետ կապված գործարքները X-XVI դդ. Հայաստանում.....	164
Մանասյան Վ.Գ. – Աշխատանքի տարածքաճյուղային բաժանման առանձնահատկությունները ՀՀ պտղաբուծության ենթաճյուղում.....	174

ԲԱՆԱՍԻՐՈՒԹՅՈՒՆ

Արամյան Ա.Գ. – Հայկական և իսպանական վարքերը Հակոբոս առաքյալի մասին.....	188
Աբրահամյան Ա.Ա. – Մաղի տեսակների անվանումները հայերենի բարբառներում.....	199
Գալստյան Ն.Բ. – Ազգապահպանության խնդիրը օտարագիր հայ գրողների ստեղծագործություններում.....	217
Զաքյան Հ.Ս. – Բարբառային կրկնասեռ բայերը արդի հայերենում.....	225

ՄՇԱԿՈՒՅԹ ԵՎ ԱՐՎԵՍՏԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

Ասատրյան Ա.Գ., Սարգսյան Ա.Վ. – Մի ստեղծագործության պատմություն. Ցեզար Կյուրիի «Հ.Կ. Այվազովսկու հիշատակին» ռեքվիեմը.....	235
Գամաղեյան Վ.Մ. – Գրիգոր Խանջյանի «Անլուելի զանգակատուն» կոմիտայան շարքը.....	245
Ավետիսյան Ա.Ա. – Գնդեվազի Ս. Աստվածածին եկեղեցին.....	259
Սիմոնյան Ա.Ա. – Հայտնության փորագրապատկերները Ոսկան Երևանցու և Թովմա Վանանդեցու հրատարակություններում.....	278
Արտեմյան Լ.Ռ. – Հայաստանի պետական սիմֆոնիկ նվագախմբի ստեղծագործական գործունեության հիմնական ուղղությունները.....	300

ՀՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԱԶԳԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Պետրոսյան Ա.Ե. – Հայկական Սաթենիկը և նրա կովկասյան զուգահեռները.....	310
Բաբայան Ֆ.Ս. – Նորահայտ շինություն Դվինի միջնաբերդում.....	332
Հովսեփյան Ռ.Ա. – Տաթև գյուղի (Հայաստան)՝ անձրևին առնչվող ծեսերի մասին (ազգագրական դաշտային գրառումներ).....	347
Մկրտչյան Լ.Ա. – Հայաստանի աշտարակատիպ շինությունների ուսումնասիրության պատմությունից.....	357
Մկրտումյան Լ.Է. – Հայ ժողովրդական կենդանապատում հեքիաթի ժանրային-կառուցվածքային առանձնահատկությունները.....	366

ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄՆԵՐ

Սուքիասյան Հ.Կ. – Վահան Թոթովենցի նորահայտ ինքնակենսագրությունը (ծննդյան 125-ամյակի առթիվ).....	380
--	-----

ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Հովհաննիսյան Ա.Գ. – <i>Իրմա Սաֆրազբեկյան, Օլգա Թումանյան</i>	385
Հովսեփյան Լ.Ս. – <i>Տիգրան Դավիթապյան, Ադրբեջանի հատուկ ծառայությունները և դրանց հակահայ գործունեությունը</i>	391

ԳԻՏԱԿԱՆ ԼՐԱՏՈՒ

Ավագյան Բ.Ռ., Սուքիասյան Հ.Կ. – ՀՀ ԳԱԱ պատմության ինստիտուտի հոբելյանը (հիմնադրման 75-ամյակի առթիվ).....	396
---	-----

ՄԵՐ ՀՈՐԵԼՅԱՐՆԵՐԸ

Ասատրյան Ա.Գ. – Հայ երաժշտագիտության նվիրյալը (Գևորգ Գյոդակյանի ծննդյան 90-ամյա հոբելյանի կապակցությամբ).....	402
--	-----

СОДЕРЖАНИЕ

ИСТОРИЯ И ПОЛИТОЛОГИЯ

Маргарян Е.Г. – Из истории эллинистических исследований в Советской Армении.....	12
Нагапетян Р.А. – Труд Агафангела как первоисточник по изучению армянской раннесредневековой культуры жизнеобеспечения.....	25
Саакян А.С. – От благовестничества (агафангельства) Григора Просветителя к "Истории Армении Агафангела".....	41
Авакян К.Р. – Кризис армянской общины Сирии как основа переоценки приоритетов армянской диаспоры (в контексте мировых процессов).....	59
Сароян К.А. – Политическая социализация в системе гражданской культуры.....	71
Аршакиян А.С. – Довоенный период формирования современной армянской общины в Германии.....	83
Агасарян В.К. – Основные этапы формирования курдского национализма в Турции и Сирии после Второй мировой войны.....	98
Оганнисян Г.С. – Демографическая картина армянского населения Елизаветпольской губернии в преддверии Первой мировой войны.....	106
Степанян А.В. – Падение Багратидского царства Ани: утверждение Гагика II в Каппадокии.....	116

ЭКОНОМИКА

Арутюнян В.Л., Арутюнян Т.В. – Общая характеристика налогового законодательства РА.....	129
Микаелян М.В., Микаелян Г.М. – Некоторые вопросы регулирования экономической конкуренции.....	148
Ахвердян Д.Н. – Технологическая революция и мировая экономика... ..	157
Давтян С.Р. – Транзакции с недвижимостью в Армении в X-XVI вв. ...	164
Манасян В.Г. – Особенности территориально – отраслевого разделения труда в подотрасли плодоводства РА.....	174

ФИЛОЛОГИЯ

Арамян А.Г. – Армянский и испанский апокрифы об апостоле Иакове	188
Абрамян А.А. – Названия видов сита в армянских диалектах.....	199
Галстян Н.Б. – Вопрос сохранения нации в произведениях иноязычных армянских писателей.....	217
Закян Г.С. – Диалектные глаголы двойственного залога в современном армянском языке.....	225

КУЛЬТУРА И ИСКУССТВОВЕДЕНИЕ

Асатрян А.Г., Саргсян А.В. – История одного произведения: реквием Цезаря Антоновича Кюи “Памяти И.К. Айвазовского”....	235
Гамагелян В.М. – Комитасовский цикл Григора Ханджяна «Несмолкаемая колокольня».....	245
Аветисян А.А. – Гндевазская церковь Св. Богородицы.....	259
Симонян А.А. – Гравюры апокалипсиса в публикациях Воскана Ереванци и Товма Ванандеци.....	278
Артемян Л.Р. – Основные направления творческой деятельности армянского государственного симфонического оркестра.....	300

АРХЕОЛОГИЯ И ЭТНОГРАФИЯ

Петросян А.Е. – Армянская Сатеник и ее кавказские параллели.....	310
Бабаян Ф.С. – Нововыявленное строение в Двинской цитадели.....	332
Овсепян Р.А. – Об обрядах села Татев (Армения), связанных с дождем (этнографические полевые заметки).....	347
Мкртчян Л.А. – Из истории изучения башнеподобных сооружений Армении.....	357
Мкртумян Л.Э. – Жанрово-композиционные особенности армянских народных сказок о животных.....	366

ПУБЛИКАЦИИ

Сукиасян А.К. – Нововыявленная автобиография Ваана Тотовенца (к 125-летию со дня рождения).....	380
---	-----

РЕЦЕНЗИИ

- Ованесян С.Г.** – *Ирма Сафразбекян, Ольга Туманян*..... 385
Овсепян Л.С. – *Тигран Давитавян, Спецслужбы Азербайджана*
и их антиармянская деятельность..... 391

НАУЧНАЯ ХРОНИКА

- Авакян К.Р., Сукиасян А.К.** – Юбилей Института истории НАН РА
(к 75-летию со дня основания)..... 396

НАШИ ЮБИЛЯРЫ

- Асатрян А.Г.** – Заслуженный армянский музыковед
(к 90-летию со дня рождения Геворка Геодакяна)..... 402

CONTENTS

HISTORY AND POLITICAL SCIENCE

E. Margaryan – From the History of Hellenistic Studies in the Soviet Armenia.....	12
R. Nahapetyan – The Work of Agathangelos as a Source on Studying of Life-Sustaining Culture of Early Medieval Armenia	25
A. Sahakyan – From the Gregory Illuminator’s Being Agathangelos to the “History of Armenia of Agathangelos”.....	41
K. Avagyan – The Crisis of the Armenian Community of Syria as a Ground for Reevaluation of Armenian Diasporan Priorities (In the Context of World Processes).....	59
K. Saroyan – Political Socialization in the System of Civic Culture.....	71
A. Arshakyan – The Prewar Period of Formation of Modern Armenian Community in Germany.....	83
V. Agasaryan – The Main Stages of Formation of Kurdish Nationalism in Turkey and Syria after the Second World War.....	98
G. Hovhannisyan – The Demographic Picture of the Armenian Population of the Elizavetpol Governorate on the Eve of the First World War.....	106
A. Stepanyan – Destruction of the Bagratid Kingdom of Ani: The Affirmation of Gagik II to Cappadocia.....	116

ECONOMY

V. Harutyunyan, T. Harutyunyan – General Nature of Tax Legislation of RA.....	129
M. Mikaelyan, G. Mikaelyan – Some Issues of Settling Economic Competition.....	148
D. Hakhverdyan – Technological Revolution and World Economy.....	157
S. Davtyan – Real Property Transactions in Armenia during the 10 th -16 th Centuries.....	164
V. Manasyan – Peculiarities of Work Division in the Branch of Horticulture in RA.....	174

PHILOLOGY

A. Aramyan – Armenian and Spanish Apocrypha about the Apostle Jacob.....	188
A. Abrahamyan – Denominations of Sieve Types in the Armenian Dialects.....	199
N. Galstyan – Question of Preservation of National Identity in the Works of Foreign Language Armenian Writers.....	217
H. Zakyan – Reciprocal Dialect Verbs in Modern Armenian.....	225

CULTURE AND ART HISTORY

A. Asatryan, A. Sargsyan – The History of one Artwork: The Requiem by César Cui “To the Memory of I.K. Aivazovsky”.....	235
V. Gamaghelyan – The Komitas cycle of Grigor Khanjyan’s “Never-Silent Bell Tower”.....	245
A. Avetisyan – Holy Virgin Church in Gndevaz.....	259
A. Simonyan – Engravings of the Apocalypse in Publications of Voskan Erevantsi and Thovma Vanandetsi.....	278
L. Artemyan – Main Directions of the Armenian State Symphony Orchestra’s Creative Activity.....	300

ARCHAEOLOGY AND ETHNOGRAPHY

A. Petrosyan – Armenian Satenik and her Caucasian Parallels.....	310
F. Babayan – A Newly Found Structure in the Citadel of Dvin.....	332
R. Hovsepyan – On the Rain-Related Rituals of Tatev Village, Armenia (Ethnographic Field-Notes).....	347
L. Mkrtchyan – From the History of Investigation of Tower-Like Constructions in Armenia.....	357
L. Mkrtumyan – The Genre and Compositional Peculiarities of the Armenian Animal Folk Tales.....	366

PUBLICATIONS

H. Sukiasyan – A New Autobiography of Vahan Totovents (Towards His 125 th Anniverary).....	380
--	-----

LITERARY REVIEWS

- S. Hovhannisyan** – *Irma Safrazbekyan, Olga Tumanyan*..... 385
L. Hovsepyan – *Tigran Davitavyan, Special Services of Azerbaijan and their Antiarmenian Activity*..... 391

SCIENTIFIC CHRONICLE

- K. Avagyan, H. Sukiasyan** – The Jubilee of the Institute of History, NAS RA (75 Years since Foundation)..... 396

OUR JUBILEES

- A. Asatryan** – The Devotee of Armenian Musicology (Towards the 90th Anniversary of George Geodakyan)..... 402